ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ PAUL ARÉNE

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ

Ὅλα γελοῦσαν κι' ὅλα πρασίνιζαν. Στά δάση σμήνη χαρούμενων πουλιῶν τσιμποῦσαν τὰ βλαστάρια. Τὰ λιβάδια ἦσαν γεμάτα ἀπὸ ναρκίσους καὶ κίτρινα ἀπὸ χρυσόσκονη. Ἡ μέλισσες γύριζαν μεθυσμένες, στὰ λουλούδια καὶ στὰ χωράφια ποὺ μόλις πρασινίζανε ἀπὸ τὸ νέο γρασίδι. Ἡ μυγδαλιὲς ἡ ἀνθισμένες, τίναζαν στὸ ἀπαλὸ ἀεράκι ποὺ περνοῦσε τὰ μυρωμένα χιόνια τῶν κλαδιῶν τους.

Κι' οἱ ἄνθρωποι μεθυσμένοι ἀπὸ τὴν ἄνοιξι, στεκόντουσαν στὶς ὀξώπορτες τῶν σπιτιῶν τους κι' ἔλεγαν :

— Τί ὡραία ἡμέρα !

Ἔκανε μάλιστα τόσο πολὺ λαμπρὸ καιρό, ὥστε ὁ Φιρμῖνος κ' ἐγώ, πηγαίνοντας στὸ σχολεῖο, νομίζαμε ὅτι πηγαίναμε νὰ μᾶς κρεμάσουνε. Γύρω μας γελοῦσε ἡ φύσις. Κ' ἐμπρός μας μαῦρο καὶ σκοτεινιασμένο τὸ σχολεῖο. Νομίζαμε ὅτι ποτὲ δὲ θὰ τελείωναν ἡ ὧρες τῶν παραδόσεων γιὰ νὰ χαροῦμε τὴν ἡμέρα. Συλλογιζόμεθα τὴν τεχνολογία, τὰ μαθηματικά, τὶς τιμωρίες καὶ τὰ πόδια μας καθὼς περπατούσαμε ἐβάρεναν σὰν νὰ ἦσανε ἀπὸ μολύβι.

Στὴ μέση τῆς πλατείας μερικοὶ μάγκες ἔπαιζαν καὶ κυλιόντουσαν στὸ χορτάρι. Ζηλέψαμε τὴν τύχη τους. Ἐμπρὸς σὲ μιὰ ὀξώπορτα, εἶχαν μεταφέρει ἀπάνω σὲ μιὰ πολυθρόνα ἕναν παράλυτο γιὰ νὰ λιαστῇ. Εἶχε τὸ πρόσωπό του κίτρινο σὰν κερὶ καὶ τὰ σβυσμένα μάτια του φαινόντουσαν σὰν νὰ ἦταν γυάλινα. Μόλις μποροῦσε νὰ κινήσῃ ἐλαφρὰ τὸ χέρι του.

Ὁ κακομοίρης ἦταν ἀξιολύπητος καὶ ποὺ τὸν ἔβλεπε κανεὶς, ἀλλὰ τὸ σχολεῖο δὲν τὸν ἐπερίμενε κι' ἔτσι ἐμεῖς ἐζηλεύαμε τὴν τύχη του.

Τέλος πάντων φθάσαμε στὸ σχολεῖο. Ἡ πόρτα ἤτανε μισανοιγμένη καὶ στὴν αὐλὴ ἐσουλατσάριζαν οἱ καθηγηταί.

— Ἔμπα, μοῦ εἶπε ὁ Φιρμῖνος.

— Ὄχι. Σύ νὰ μπῇς, τοῦ ἀπάντησα ἐγώ.

Δὲν ἐμπῆκε οὔτ' ἐκεῖνος, οὔτ' ἐγώ. Τὸ πρῶτο κουδοῦνι τοῦ διαλείμματος χτύπησε τότε. Μᾶς ἔμενε λοιπὸν πέντε λεπτῶν καιρὸς νὰ κάνουμε ἕνα γῦρο ἕως τὰ ὀχυρώματα.

Αὐτὰ τὰ ὀχυρώματα ! Κατοικία Θεῶν τὸν χειμῶνα, γεμάτα ἀπὸ τεμπέληδες ποὺ πήγαιναν καὶ ξαπλώνονταν στὸν ἥλιο. Ἀλλὰ πόσο πιὸ ὥμορφα ἦσαν ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, ποὺ δὲν ἦταν κανένας παρὰ μόνον χιλιάδες περιστέρια καὶ γεράκια ποὺ ἐφτερούγιζαν. Ὁ ποταμὸς μούγκριζε ἀπὸ μακρυά. Αἰσθανότανε κανεὶς πὼς ἦταν μέσα σ' ἕνα ἄσυλο.

— Ντάγκ !... Ντάγκ !... ἀκοῦμε, ἄξαφνα, τὸ ὡρολόγι ἀπὸ πίσω μας.

— Μωρὲ δύο ἡ ὥρα ! φωνάζει ὁ Φιρμῖνος.

— Μὰ δὲν ἦταν μιὰ παρὰ πέντε τὴν ὥρα ποὺ ἤρθαμε ; Δὲν μέτρησες καλά. Δὲν μπορεῖ νἆναι δύο.

— Ἔ ! στάσου νὰ ξαναχτυπήσῃ καὶ νὰ ἰδῇς.

Μὲ τὴν ἴδια σοβαρὴ φωνὴ τὸ ὡρολόγι, ξαναχτύπησε δύο. Διάβολε ! Τί νὰ κάνουμε τώρα ποὺ πέρασε τόσο γρήγορα ἡ ὥρα, χωρὶς νὰ τὸ θέλουμε ; Ἔ ! τώρα πειὰ ἔγινεν ὅ,τι ἔγινεν. Νὰ πῶ ὅτι καταλυπηθήκαμε, ψέμματα θὰ πῶ. Ἀπ' ἐναντίας. Μιὰ ποὺ πήραμε τὴν ἀπόφασι, αἰσθανθήκαμε τὰ πόδια μας πιὸ ἐλαφρὰ καὶ τὸ μυαλό μας πιὸ ἐλεύθερο. Εἴμεθα κύριοι τῶν ἑαυτῶν μας, ἕως ποὺ νὰ βραδυάσῃ. Τώρα, καὶ ὄχι προτήτερα, τὸ σχολεῖο ἦταν μακρυὰ ἀπὸ ἐμᾶς...

Ὁ Φιρμῖνος εἶπε :

— Θὰ ἔπρεπε νὰ κρύψουμε τὰ βιβλία μας.

— Καλὰ λές.

Κρύβουμε, λοιπόν, τὰ βιβλία μας, ἀπὸ κάτω ἀπὸ μιὰ ἰτιά, μέσα στ' ἀγκάθια. Ἐφευρετικὸ παιδὶ αὐτὸς ὁ Φιρμῖνος, σωστὸ παιδὶ τῆς φύσεως. Γιὰ νὰ κλίνῃ ρήματα δέν ἤτανε βέβαια καὶ τόσο ἄξιος, ἀλλὰ γιὰ νὰ ξετυπώνῃ φωλιὲς ἢ γιὰ νὰ κλέβῃ φροῦτα ἀπὸ τὰ περιβόλια, ἦταν μάνα. Δυστυχῶς ἔνεκα τῆς ἐποχῆς δὲν ἐλπίζαμε νὰ βροῦμε πουθενὰ σῦκα ἢ κεράσια καὶ τὰ πουλιὰ πετοῦσαν ἀπὸ θάμνο σὲ θάμνο, δειλὰ καὶ δύσπιστα, μ' ἕνα ἀχυράκι στὸ ράμφος.

Ἐν τούτοις περάσαμε θαυμάσια τὸ ἀπόγευμά μας.

Ὁ Φιρμῖνος, γι' ν' ἀποφύγουμε τὰ κακὰ συναπαντήματα, μὲ ὡδήγησε μακρυὰ ἀπὸ τὰ κατοικημένα μέρη, ὅπου οἱ ἀστοὶ εἶχαν τὰ ἐξοχικά τους σπίτια καὶ οἱ καλλιτέχναι τὰ ἀτελιέ τους. Μ' ἐπῆγε μακρυὰ ἀπάνω στὰ ὑψώματα ὅπου ὑπῆρχαν κάτι χωριουδάκια, τὰ ὁποῖα ἐγὼ δὲν ἤξευρα.

— Ἐκεῖνο εἶνε τὸ Μπεβόν, μοῦ ἔλεγε ὁ Φιρμῖνος. Πιὸ πέρα, ἐκεῖ κάτω, εἶνε ὁ Σαλινιάκ.

Ἡ μεγάλη ἡσυχία τῆς ἐξοχῆς μ' ἐτρόμαζε. Ἐνόμιζα ὅτι βρισκόμουνα στὸ τέλος τοῦ κόσμου.

Ὅλες τὶς χαρὲς τὶς νοιώσαμε. Σκαρφαλώσαμε ἀπάνω στοὺς βράχους καὶ χωθήκαμε μέσα στὰ χορτάρια ποὺ εὐωδίαζαν. Ἐδροσισθήκαμε μέσα σὲ μιὰ σπηλιά. Ἐφάγαμε ἀπάνω στὴ χλόη. Κ' ἐπειδὴ εἶχεν ὁ Φιρμῖνος καὶ καπνὸ στὴ τσέπη του, ἕνας ἰσοπάνος τοῦ ὁποίου ἐγεμίσαμε τὴν πίπα, μᾶς ἔδωσε γάλα ἀφρισμένο, νεοαρμεγμένο.

Ἀλλὰ ὅσο ὁ ἥλιος ἐχαμήλωνε, ἄρχισε κάποιος φόβος, κάποια τύψη συνειδήσεως, νὰ σφίγγῃ τὴν καρδιά μας. Κι' αὐτὸς ὁ Φιρμῖνος ἄρχισε νὰ δειλιάζῃ κι' ἄρχισε πρῶτος αὐτὸς νὰ μιλῇ περὶ ἐπιστροφῆς.

Ἐπιστρέψαμε σκεπτικοὶ καὶ ντροπιασμένοι. Ἐπερπατούσαμε πλάϊ - πλάϊ καὶ μὲ τὸ κεφάλι κάτω, χωρὶς νὰ λέμε τίποτα. Οἱ ἴδιοι φόβοι μᾶς κρατοῦσαν καὶ τοὺς δυὸ καὶ ἡ σκέψεις μας ἦσαν κοινές.

Ἔξαφνα ἀνασκίρτησα. Μπρὸς σ' ἕνα οἰκόπεδο, κοντὰ στὴν πόλι, κάποιος μ' ἐφώναξε μὲ τ' ὄνομά μου.

— Κρύψου, ὁ πατέρας σου θὰ εἶνε, μοῦ εἶπεν ὁ Φιρμῖνος.

Δὲν ἦταν ὁ πατέρας μου, ἀλλὰ ἕνας γείτονάς μας, ὁ κὺρ - Πολακός, γεωμέτρης καὶ μεσίτης οἰκοπέδων. Τὸν γνώρισα ἀπὸ τὴ φωνὴ καὶ ἀπὸ τὴν ρεντικότα του, ἀπὸ τὸ παλοῦκι ποὺ ἤτανε στημένο ἐμπρός του καὶ ἀπὸ ἕνα ἐργαλεῖο ἀλλόκοτο, ποὺ βαστοῦσε καὶ κουνοῦσε στὸν ὄερα.

Ἐφώναζε κι' ἐμένα καὶ τὸν Φιρμῖνο.

— Ἐλᾶτε ἐδῶ, σᾶς χρειαζόμαστε, μᾶς εἶπε.

Τί διάβολο μᾶς ἤθελε ;

Ἐπλησιάσαμε δειλά, ἐγὼ πιὸ φοβισμένος ἀπὸ τὸν Φιρμῖνο, γιατὶ εἶχα δεῖ λίγο παρὰ πέρα, νὰ μαζευῃ λουλούδια τὴν ὡραία κόρη του, τὴν Ὀλυμπία, τὴν ὁποίαν ἀγαποῦσα ἴσως, ὅπως ἠμπορεῖ κανεὶς ν' ἀγαπᾷ σέ ἡλικία 14 χρόνων, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιλαμβανεται καὶ τῆς ὁποίας τὰ μαῦρα καὶ εἰβρωικὰ μάτια μ' ἔκαναν καὶ κοκκίνιζα.

Δυὸ χωρικοὶ εἶχαν ἔλθει, φέρνοντας ὁ καθένας ἀπὸ ἕνα τοῦβλο καὶ μπροστά τους, κοντὰ σὲ μιὰ τρύπα κοντὰ στὴν ὁποία ἦταν μιὰ μεγάλη πέτρα, ὁ κὺρ Πολακὸς μᾶς ἐξηγοῦσε τί μᾶς ἤθελε. Ἐπρόκειτο νὰ διανεμηθῇ ἕνα κληρονομικὸ κτῆμα καὶ νὰ ὁροθετηθῇ.

Ἐμεῖς δὲ χρειαζόμαστε γιὰ μάρτυρες.

Μιὰ ἔξαφνη χαρὰ γέμισε τὴν καρδιά μου, ἀνακατωμένη μὲ λίγο ἔρωτα. Ἐν πρώτοις λησμονιόταν τὸ σχολεῖο. Ὁ πατέρας μου δὲν μποροῦσε τίποτε νὰ πῇ. Ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα νὰ λείψῃ καὶ μιὰ φορὰ ἀπὸ τὸ σχολεῖο, γιὰ νὰ κάμῃ καὶ μιὰ ἐκδούλευση στὴν κοινωνία.

Ἔπειτα ὑπερηφανευόμουνα ποὺ χρησίμευα κ' ἐγὼ σὲ κάτι, σὰ μεγάλος ἄνθρωπος, καὶ ποὺ μ' ἔβλεπε ἡ Ὀλυμπία.

Οἱ δυὸ χωρικοὶ εἶχαν σπάσει τὰ τοῦβλα τους σὲ δυὸ κομμάτια, ἀλλάξανε τὸ ἕνα τὸ ὁποῖον ὁ καθένας τους ἐφύλαξε καὶ ἔβαλαν τὰ δυὸ ἄλλα στὴ μεγάλη τρύπα καὶ κύλησαν ἀπὸ πάνω της τὴν μεγάλη πέτρα.

Ἐγὼ παρακολουθοῦσα μὲ περιέργεια τὴν παράξενη κείνη διατύπωση.

— Εἴδατε ; Μ' ἐρώτησε ὁ κ. Πολακός.

— Εἴδαμε.

— Λοιπὸν νὰ τὸ θυμᾶστε !

Καὶ συγχρόνως δυὸ χαστούκια, δυὸ φοβερὰ χαστούκια, ποὺ κόντεψαν νὰ μᾶς ρίξουν κάτω, ἄστραψε τὸ ἕνα στὸ μάγουλο τοῦ Φιρμίνου καὶ τὸ ἄλλο στὸ δικό μου.

Ὁ Φιρμῖνος ἄρχισε νὰ οὐρλιάζῃ καὶ ἡ Ὀλυμπία—τί ντροπή !—εἶχε σκάσει στὰ γέλια.

Ἐλεεινὸ τέλος μιᾶς εὐτυχισμένης μέρας.

***

Τοῦ κάκου μ' ἐβεβαίωναν ἔπειτα ὅτι δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ προσβολὴ σ' αὐτὸ τὸ πρᾶμμα καὶ ὅτι ἦταν μιὰ παλαιὰ συνήθεια, γιὰ νὰ ἐντυπώνονται καλὰ στὴν μνήμη τῶν μαρτύρων μερικὰ πράγματα ποὺ εἶχαν δῇ.

Ἐγὼ ἐκράτησα θυμὸ κι' ἀκόμα τοῦ κρατῶ τοῦ κὺρ Πολακοῦ, καὶ ἀπὸ τότε κάνω μεγάλους γύρους, γιὰ νὰ μὴν ξαναπεράσω πλειά, ἀπὸ κείνη τὴν καταραμένη πέτρα, ποὺ μὲ εἶδε νὰ ντροπιασθῶ, τόσο σκληρά, μπρὸς στὴν Ὀλυμπία...

Paul Arène

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΝΟΣ ΓΙΑΤΡΟΥ

Μοναστῆρι. Τόπος ἀναψυχῆς καὶ ὑγείας, ὅπου οἱ εὐτυχισμένοι καλόγεροι παχαίνουν τὶς κόττες τους κι' ὕστερα παχαίνουν κ' οἱ ἴδιοι ἀπ' αὐτές.

Ἀνθρωποφάγος. Ἕνας φιλάνθρωπος ποὺ τὸ παρακάνει.

Ἀποπληξία. Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς τοῦ μεγάλου λαχείου.

Ὄρεξις. Μιὰ ἰδιοτροπία τῆς φύσεως ποὺ μᾶς κάνει νὰ θεωροῦμε ὡς εὐχαρίστησι μιὰ ἀνάγκη τοῦ ὀργανισμοῦ μας.

Καλωσύνη. Μιὰ ἡσυχη τρέλλα ποὺ μόνο ἡ πεῖρα εἶνε ὁ γιατρός της.

Ἡ ζωή. Μιὰ καταδίκη εἰς θάνατον.

Πεῖνα. Ἡ ἀδιακρισία τῆς ὀρέξεως.

Κάπνισμα. Ἀμοιβαία ἀπορρόφησις τοῦ καπνοῦ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν καπνό.

Εὐγνωμοσύνη. Ἡ χώνευσις μιᾶς εὐεργεσίας.

Αὐτί. Μιὰ μεγάλη πόρτα γιὰ τὴν κολακεία καὶ μιὰ τρυπίτσα βελόνας γιὰ τὴν ἀλήθεια.